

בס"ד

מאורי ישראל

והוא
ליקוטי רשימות
עובדות וזכרונות נפלאים
מדברי ימי רבותינו הקדושים

מאלכסנדר

מחצרות קדשם ומהמסתופפים בצילם

מפי ספרים וסופרים, חסידים וישישים

יוצא לאור במלאות חמישים שנה להסתלקות
כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק בעל אמונת משה זי"ע
מקים ומשכלל חסידות אלכסנדר לאחר השואה

תשל"ג-תשפ"ג

... יען כי דבר ד' יקר
בימים אלו אחרי
השואה האיומה השמדת
יהדות הגולה, שנאכדו
חסידיו ורבותינו בעו"ה,
מהראוי והנכון לשום
כל המאמצים שלא
לאכד אפילו שיחה קלה
ומכש"כ דברי תורה
מה שנוגע לרבותינו ז"ל
זכותם יגן עלינו ...

מדברי כ"ק מרן אדמו"ר בעל
אמונת משה זי"ע בהסכמתו
לספר זכרון דברים' (תשי"ד):

ליקט ורשם:

אברהם דוד גוטמן
בארא פארק

עורכים אחראים:

הרב שמחה בונם קמפינסקי
בית שמש

הרב יקותיאל יצחק הלוי שישא
מאנרא

הרב יצחק מנחם גוטמן
בארא פארק

עורכים מבקרים:

הרב ירחמיאל דנציגר
בני ברק

הרב אליהו נאה
ביתר עילית

סיוע טכני:

ר' מרדכי זאב שטרלינג
בארא פארק

איסור השגת גבול

כל הזכויות שמורות למו"ל, והיות שמושקע בספר זה הון רב ויגיעה רבה של שנים רבות, ואדם אוסר את שלו, לכן עפ"י דין תורה ולהבדיל בדינא דמלכותא הנני אוסר בכל תוקף באיסור השגת גבול, כל הדפסה או העתקה מספר זה הן כולו או מקצתו בין ליחיד בין לרבים, הן במדינה זו והן במדינה אחרת, מבלי קבלת רשות מאתני בכתב, ושארית ישראל לא יעשו עוולה.

להערות והארות נא לפנות

mylr5884@gmail.com

עימוד והכנה לדפוס:

ישר
Publishing & Production
718.484.2189

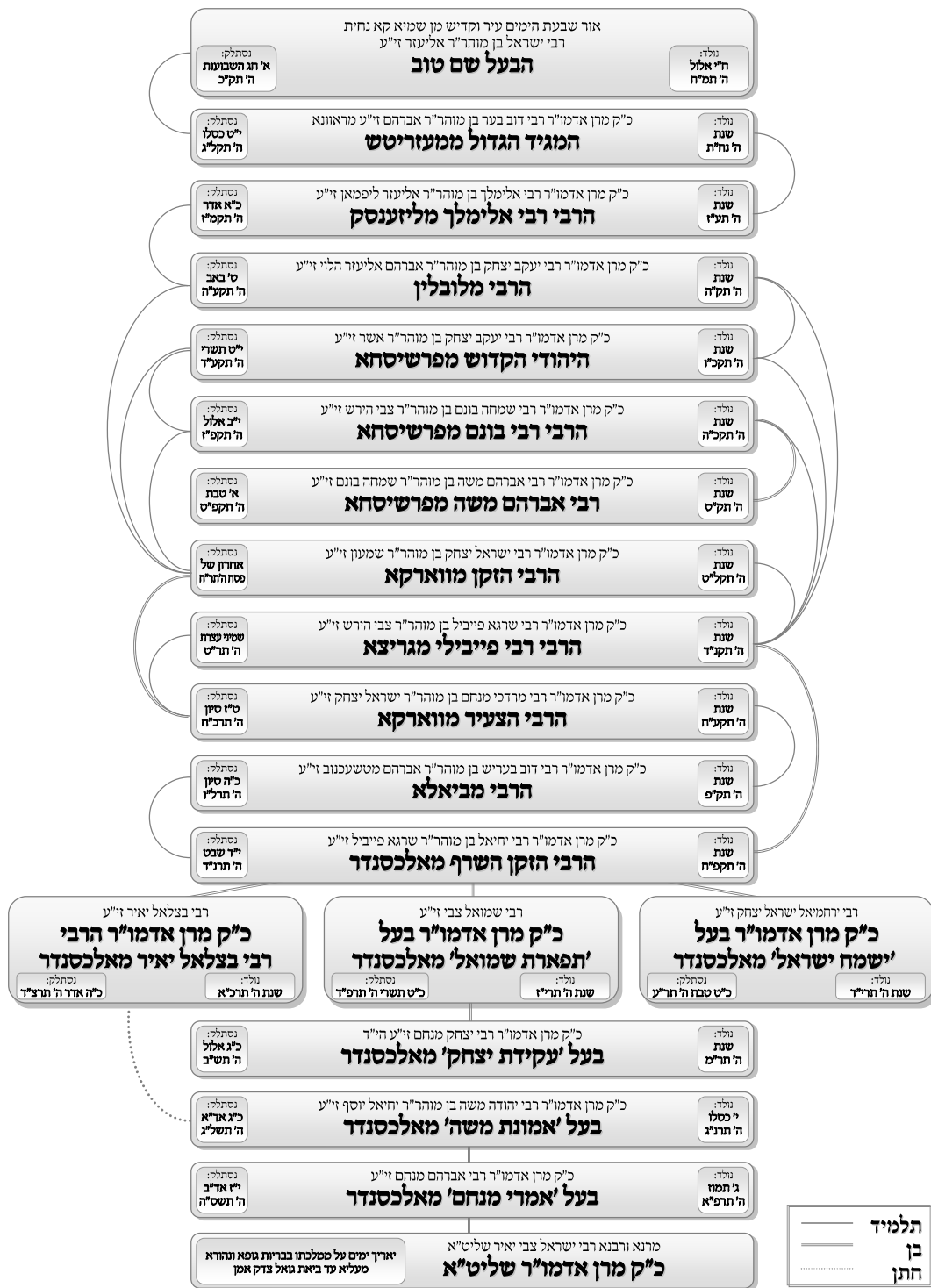
פניה ובקשה:

היות ובהוצאת ספר זה הושקע עמל רב ויגיעה עצומה, הן באיסוף החומר, הן בעריכתו כראוי וכנכון, והן בהגהתו מכל טעות ותיקון כל שגיאה, אך כבר הקדימנו נעים זמירות ישראל באמרו, 'שגיאות מי יבין'... אי לזאת פונים אנו בזה בפניה של חיבה אל הקוראים הנכבדים שיחיו - אשר ימצאו לנכון להעיר הערות או הארות על המובא בספר זה, יואילו נא בטובם להודיע לנו כל פרט ופרט, וכמובן שכל הערה תתקבל בברכה בשמחה ובתודה, בכדי שבעזרשי"ת נוכל לתקן הטעון תיקון, ולהוסיף את אשר נצרך להוסיף, בכל מה ששייך לשפר ולהדר את תוכן דברי הספר בעזרשי"ת.

עוד זאת הננו לבקש, אשר כל מי שברשותו עובדות, מכתבים, מסמכים, תמונות וכיו"ב, הקשורים לחיי רבוה"ק מאלכסנדר, או לחסידים הרבים שהסתופפו בצל קדשם, יואיל נא ברוב טובו להמציא לנו העתק מזה, לתועלת הרבים, בכדי שנוכל לשלב זאת בכרכים הבאים - שכבר התחלנו לעסוק בהם - או במהדורות הבאות של הספר, ומאת ה' ישאו ברכה.

וזאת למודעי, כי רוב התצלומים והמסמכים שנתקבלו מאוספים שונים, והמעטים שנלקטו ממקומות אחרים - לרוב צויין מקורם. אך יתכן בהחלט שהתגלגלו אלינו דברים השייכים לאנשים פרטיים וכדו', ובטעות שכחנו לציין מקורם, על זאת אנו מתנצלים מראש, ונא להודיענו על זה, יען רצוננו לתקן במהדורות הבאות כל תקלה ושגגה מסוג זה שיצאה מתחת ידינו.

שושלת הזהב רבותינו הקדושים

תלמיד
בן
חתן

תוכן הפרקים

פרק ראשון	כ"ק מרן אדמו"ר הזקן זי"ע..... יג
פרק שני	כ"ק מרן ה'שמח ישראל' זי"ע..... צז
פרק שלישי	כ"ק מרן ה'תפארת שמואל' זי"ע..... ריט
פרק רביעי	כ"ק מרן רבי בצלאל יאיר זי"ע..... רעא
פרק חמישי	כ"ק מרן ה'עקידת יצחק' זי"ע..... שג
פרק שישי	כ"ק מרן ה'אמונת משה' זי"ע..... תיא
פרק שביעי	כ"ק מרן ה'אמרי מנחם' זי"ע..... תקא
נספחים.....	תרצט
מפתח שמות.....	תשלא

טוב עין הוא יבורך

ידידינו הרבני הנגיד המפואר
רחים ומוקיר רבנן, איש חי ורב פעלים לתורה וחסד,
זורע צדקות ועושה חסד לאלפים,
דבוק וקשור בלב ונפש חפיצה לכל קדשי בית רבוה"ק מאלכסנדר
וביותר זכה להתקרב אל כ"ק מרן בעל 'אמרי מנחם' זצוקלה"ה זי"ע
ולהבדל"ח אל כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

מו"ה מאיר שלום יצחק פישל שיחי'

אשר נדבה לבו להימנות לדבר מצוה ולהיות מזכה הרבים,
לתמוך בעין טובה בלב רחב וביד נדיבה, סכום הגון להדפסת הספר
ולכבודו נקרא הספר הזה על שמו לזכרון ולתפארת לעד

◆ מהדורת פישל ◆

זכות כל הצדיקים והחסידיים המובאים בספר דנן יעמוד לו ולב"ב שיחיו,
להתברך בכל מילי דמיטב, בבני חיי ומזוני רויחי,
כמה שנאמר, אורך ימים בימינה ובשמאלה עושר וכבוד

מתוך שמחה והרחבת הדעת ובריאות הגוף, ובהצלחה בכל אשר יפנה
וירוה נחת רב מכל יוצאי חלציו שיחיו אמן

◆ ברוך יוצר המאורות ◆

בשערי מאורי ישראל

השיר והשבח לחי עולמים, אודה ה' בכל לבב, ושפתי לא אכלא מלהביע לו ברכה ותהילה, על כל הטוב והחסד אשר גמלני, שבס"ד זכיתי לברך על המוגמר, להוציא לאור עולם הני מילי מעליותא, החלק הראשון מספרי 'מאורי ישראל', שהעליתי עלי גליון מפי ספרים וסופרים, הכולל בתוכו ליקוטי רשימות נפזרים, של עובדות וזכרונות יקרים, מתולדות חיי רבותינו הקדושים ראשי מאורי ישראל, שרפי מעלה שהעניקו חמה בקומתם, שפעלו והאירו את שמי הגולה במדינת פולין ומחוצה לה, הלא המה **אבות חסידות אלכסנדר זצוקלה"ה זי"ע**.

דבר שפתיים אך למחסור, להאריך בגודל מעלת ונחיצות סיפורי צדיקים, המשרישים אמונה ויראה טהורה בלבבות בני ישראל, למען לכת באורחות חייהם של צדיקי וחסידי אמת. סיבה זו הניעתי זה עידן ועידנים, לחקור ולדרוש אחר הליכותיהם בקודש, ללקט ולרשום עובדות וסיפורים אודות רבותינו הקדושים והחסידים הרבים שהסתופפו בצילם, אשר שמעתי מפי זקני שארית הפליטה שחיו עמנו, ומפי בעלי עובדות, חסידים ואנשי מעשה, או מה שמצאתי ברשימות וכתבי יד שהשאירו אחריהם ברכה, גם מספרים שונים בלתי מצויים, ליקוטי בתר ליקוטי, זעיר פה וזעיר שם, מילין יקירין ושמועות טובות, אשר רובם לא נדפסו בספרי תולדותיהם הנפוצים, עד שבמרוצת הזמן נתקבץ תחת ידי אוצר בלום שהגיע לכדי חיבור שלם.

כאשר הראיתי מקצת מן הדברים החתומים לברכה באסמי לפני חברים וידידים, המה הרבו עלי דברים להדפיסם ולהפיצם בישראל, למען יעמדו למשמרת ימים רבים, וילמדו הדורות הבאים תוקף גדולת תפארתם. על כן בהגיע שנת תשס"ט, בעידן חדותא לעת כניסת בני בכורי הרב ר' יחיאל משה שיחי' לעול תורה ומצוות בשעה טובה ומוצלחת, ערכתי קונטרס בשם 'ליקוטי רשימות', מועט בכמות ובאיכות, בו סידרתי חלק מהדברים הכמוסים עמדי באוצרותי, והוספתי עליהם ציצים ופרחים, תמונות ותעודות שנלקטו בעמל רב, ונשתמרו בגנזי, והעליתי הדברים על מזבח הדפוס במספר עותקים מצומצם.

אך היות והקונטרס אזל זה עידן ועידנים, הפצירו בי רבים לחזור ולהדפיסו במהדורא חדשה מתוקנת ומושלמת. על כן אזרתי מתני והשקעתי זמן וממון רב, לחקור מקורו של

כל סיפור וסיפור, ולערוך הכל בעריכה נכונה ומחודשת, כמו כן הוספתי עוד כהנה וכהנה, סיפורים רבים ועובדות שונות ממה שאינה ה' לידי, ועליהם נוספו אלפי מראי מקומות וציורים, הערות והוספות בשולי העמוד, ועל כולנה מסמכים וציולומים רבים - שחלקן מתפרסמים לראשונה - הכל מסודר דבר דבור על אפניו, בתוספת מרובה על הקודם, כפי שתחינה עיניכם, ופנים חדשות באו לכאן.

ולאשר כי ידוע למביני דבר, שאינו דומה סיפור שנשמע מפי עד ראייה - או ממקורות מוסמכים - לסיפור שהורק מכלי אל כלי שני ושלישי. לזאת השתדלתי עד כמה שאפשר להשאיר הטעם והניחוח העתיק, כפי שהדברים נמסרו או נכתבו, על ידי מספר וכותב העובדא, כל אחד וסגנונו באשר הוא, ולא הלכתי בגדולות לייפות את הלשון, ואף גם זאת במקום שנשמע ביטוי בלשון 'אידיש' השארתי אותו על מתכונתו [= רק הבאתי בסוגריים את תרגומו ללשון הקודש], כדי שיוותר בו מקוריות הדברים, שכך יהיו מאירים ושמחים כנתינתם. ואף שהספר נערך היטב היטב ע"י מומחים וסופרים בעלי לשון, עדיין נותרו הענינים המרובים בסגנונם הישן המובן והברור, ולא גרעתי ממתכונתם המקורית.

ברם זאת למודעי, כי לא עלתה על דעתי בספר זה לתאר ולשרטט את קומתם הרוחנית של רבותינו הקדושים וגדולת פעלם, או להעתיק תולדותיהם וקורות חייהם, ממה שנמצאים כבר בספרים הרבים שיצאו לאור עד עתה. אלא מטרתי וכוונתי רק להוסיף עליהם, בפרט אם באיזהו מקומן מצאתי שינוי בתוכן הסיפור או דיוק אחר בנוסחו, או שנודעה לי הוספה כל שהיא, גדולה או קטנה, אז הבאתי מספרים אלו, בהשתדלות להראות דברים מדויקים בהוספת מקור השמועה הנכונה, ולמטה בהערה ציינתי לשינוי הנוסח וכדו', ולפעמים לא נמנעתי מלציין כי לא הצלחתי לברר הדבר, ונשאר בצ"ע, ואדרבה, שמא מי מן הקוראים יוכל לפענח צפונות.

שם הספר 'מאורי ישראל', מבוסס על דברות קדשו של כ"ק מרן אדמו"ר בעל 'אמונת משה' זי"ע, שכתב בהקדמת הספה"ק 'מאורן של ישראל' (ירושלים תשי"ד), בו ליקט דא"ח של כ"ק מרן אדמו"ר בעל 'ישמח ישראל' זי"ע - שלא נדפס בספרו הקדוש, ובין דברי הקדמתו כתב בזה"ל: "וקראתי שם הספר מאורן של ישראל, כי היה המאורן של ישראל במלוא מובן המילה, כי נהרו אליו מכל קצוי ארץ. ומלבד האלפים והרבבות החסידים שהסתופפו בצל קדשו, שבאו אליו לשמוע דברי אלקים חיים, ונמנו תחת דגלו, עוד היו עוטרים אותו מדי יום ביומו, מאות אנשים מהמון בני ישראל, שבאו אליו לשמוע עצתו כאשר ישאל איש בדבר ה'. ובתשובתו הקדושה נתגלה האורים ותומים, שמאיר ומחמם את דבריו. לא נפל דבר מדבריו ארצה, ורוח הקודש הופיע בבית מדרשו הרבה פעמים, עד אין מספר לעיני כל ישראל, וראו את האור כי טוב, ויענו כולם יחדיו מקודש מקודש, לעושה אורים גדולים". עיי"ש באריכות לשונו הטהור.

כדברים האלה ראו ראינו בהנהגת כל רבותינו הקדושים מאורי ישראל, החל מראש השושלת כ"ק מרן אדמו"ר רבי שרגא פייבל מגריצא זי"ע, שמילא מקום רבו הגדול כ"ק מרן אדמו"ר הזקן רבי יצחק מווארקא זי"ע. אחר כך בנשיאות בנו כ"ק מרן אדמו"ר הזקן רבי יחיאל השרף מאלכסנדר זי"ע, ובדורות הבאים שלושת בניו הקדושים, כ"ק מרן רבי ירחמיאל ישראל יצחק זי"ע בעל 'שמח ישראל', כ"ק מרן רבי שמואל צבי זי"ע בעל 'תפארת שמואל', ואחיהם הצעיר והתמים כ"ק מרן אדמו"ר רבי בצלאל יאיר זי"ע. וכן כשהנהיג כ"ק מרן רבי יצחק מנחם זי"ע הי"ד בעל 'עקידת יצחק'. ובהתאסף שאריתנו לאחר השואה, התחיל כ"ק מרן רבי יהודה משה זי"ע בעל 'אמונת משה', לבנות ההרסות ולשכלל קהלינו, וביתר שאת בימי בנו כ"ק מרן רבי אברהם מנחם זי"ע בעל 'אמרי מנחם' - שזכינו לחסות בצילו. כולם כאחד האירו וחיממו לבות בני ישראל עשרות בשנים, והבעירו בהם אש לוהטת של חסידות מתוך אמונה טהורה ואהבת ריעים. ולכן זה השם 'מאורי ישראל' נאה ביותר לספר המיוסד לכבוד ולזכרון קדושתם.

לאחר כלות מלאכת הספר גם בצורתו החיצונית ובקביעת שמו זה, האיר את עיני הגה"ח ר' יחיאל יהודה משה שיחי, בן כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א, כי חשבון תיבות 'מאורי ישראל', עולה בגימטריא מדוייקת כמספר שמי ושם אבי: 'אברהם דוד בן ר' יעקב צבי', ממש חושבנא דדין כחושבנא דדין. בזה ראיתי סימנא מילתא אות לטובה, כי מאת ה' היתה זאת, אשר זיכני במלאכת קודש זו מאוצר מתנם חנינם, ומקום הניחו לי להתגדר בו על מנת לפאר את כבוד בית אלכסנדר המפוארת, אשר לשמם ולזכרם של רבותינו מצוקי ארץ, תאות כל נפש. תקוותי איתנה, שהספר יתקבל בחיבה בקרב בית ישראל, בפרט בין אנ"ש מוקירי בית רבותינו הקדושים, ובין שוחרי סיפורי חסידים, כל אשר חסידות פולין יקרה בעיניו.

בזאת לא אמנע מלהזכיר לטובה ולברכה, את זכרון החסידים והישרים שהלכו לעולמם בתקופת עריכתו וסידורו של ספר זה, אשר רבות שאבתי מבארם ודליתי מאוצרות זכרונותיהם מחצר הקודש אלכסנדר, כאשר נהגתי וחיפשתי לשהות בקירבתם. הלא המה:

הרה"ח הישיש ר' יחיאל מרדכי ראזענבערג ז"ל, מספר נפלא בחסד עליון, אשר בצעירותי השתדלתי להתלוות אליו תמידין כסדרן, בשובו מביהח"ס דאנ"ש חסידי אלכסנדר בשכונת 'בארא פארק', חזרה לביתו, ובטובו הגדול סיפר לי הרבה מזכרונותיו מיהדות פולין הרוממה בכלל, מתהלוכות רבוה"ק וחצר הקודש בפרט, כפי שקיבל בדיוק רב מאת ש"ב החסיד המפואר ר' בעריש דעמבינסקי ז"ל, נכד כ"ק מרן אדמו"ר הזקן זי"ע. וסמוך לזמן שמיעתם רשמתי את אשר שמעתי מפיו, למען יעמדו ימים רבים. וזה היה תחילת יסוד חיבור ספר זה. יהי זכרו ברוך.

ביראת הכבוד אזכיר את האחים החסידים המפורסמים, ששבקו חיים לכל חי בשיא פעולתם, הגה"ח המפו' ר' יהודה מקובר ז"ל, ראש ישיבתינו הק' בבני ברק, מתנהג

בחסידות ומוכתר בכתר שם טוב, ברוחב ידיעותיו והבנתו העמוקה, מפיו דלה דלתי מלוא חפניים תורה וחסידות בכל עת הימצאי בקירבתו. ואחיו בדומה לו הרה"ח ר' מנחם אבינועם ז"ל, שידיו רב לו בחקר תולדות חסידות אלכסנדר, במיוחד בעת ששימש כראש המכון והארכיון בבני ברק. רבות זכיתי לקבל ולשמוע מפיהם ומפי כתבם במרוצת השנים, את אשר שמעו וקלטו מזקני החסידים מדור העבר.

ועל כולנה, איש חמודות ורב תבונות, אשר דמותו עומדת לנגד עיני, הרה"ח ר' דוד לנציצקי ז"ל, בנו של האי חסידא יקירא הרב ר' אברהם יצחק ז"ל, מקורבו ואיש סודו של כ"ק מרן האמרי מנחם זי"ע, אשר הטו חסדו עלי, ובחלוף השנים זכיתי לשבת ולשוחח עמו שעות רבות וארוכות, ואש החסידות - בכל מה שקשור לבית חיינו ותפארתנו, חסידות ווארקא ואלכסנדר - בערה בנפשו רוחו ונשמתו. בצעירותו זכה שהספיק להכיר כעשרים וחמשה מזקני החסידים, שעוד הסתופפו בצל כ"ק מרן הישמוח ישראל זי"ע, במיוחד החסיד הישיש ר' משה אהרן הלוי בויס ז"ל, והחסיד הישיש ר' מאיר הלוי אלבוים ז"ל, בהיותו מבאי ביתם הקרובים, והעביר לי בהתלהבות יוקדת מכל מה שהשפיעו עליו זקני החסידים הללו. וביותר מה שקיבל ושמע בתקופה רבת שנים, בה זכה לשמש בקודש אצל רבינו מאור חיינו ורוח אפינו, כ"ק מרן בעל 'אמרי מנחם' זי"ע. בשנות חיי האחרונות, הקדיש את רוב עתותיו לכתובת ספר אודות דברי ימי חיי רבוה"ק, אולם למגינת לב בטרם הספיק לסיימו ולמסרו לדפוס, שבק חיים לכל חי בדמי ימיו. וחבל על דאבדין ולא משתכחין.

הנני להביע רגשי לבי ועומק תודתי, למעלת כבוד הורי היקרים, אשר סללו בעדי נתיבות היראה והאהבה למגדל עוז בית אלכסנדר, אבי מורי עמוד החסד הידוע לשם ולתהילה, הר"ר יעקב צבי שיחי, עסקן דגול ונאמן לכל קדשי בית אלכסנדר זה שנים רבות, ואמי מורתי תחי, בת הרה"ח ר' משה יוסף דאפנער ז"ל (מבענדין, ואח"כ בתל אביב), העומדים לימיני בכל עת במסירות ובאהבה, ובודאי שבזכותם הגעתי עד הלום. תפילתי וברכתי שהקב"ה יזכר לראות עולמם בחייהם, לרוות שובע שמחות ורוב נחת מכל צאצאיהם וצאצאי צאצאיהם, ויזכו לחיים ארוכים ושפע קודש, מנוחת הנפש והרחבת הדעת, לאורך ימים ושנות חיים, עוד ינובון בשיבה דשנים ורעננים יהיו.

לבי אומר לי שזכות גדולה זו, להתעסק בקדשים, נפלה בחלקי בזכות אבות אבותי נוחי עדן, אשר מאז ומקדם דבקו באילנא דחיי, רועי ישראל לבית ווארקא, ביאלא, ואלכסנדר. החל מזקני הגה"ח המפו' ר' אהרן פנחס קעמפינסקי ז"ל אבד"ק בורזענין ופראשקע, שעוד זכה להסתופף בצל כ"ק מרן אדמו"ר הצעיר מווארקא זי"ע, ובצל ממשיכיו בקודש. אבי זקני הרה"ח ר' חיים גוטמן ז"ל, מנכבדי ומראשי קהילת סקערנעוויץ, וכמסופר שכאשר נזדמן כ"ק מרן ה'תפארת שמואל זי"ע לסקערנעוויץ, איווה לאכסניא את מעונו. בנו אחריו, הוא זקני הגה"ח ר' יהודה לייביש ז"ל, ממופלגי ומצוייני אברכי חסידי אלכסנדר בקאליש. בנו אחריו, הוא אבי-אבי הרה"ח ר' יחיאל ז"ל, זכה בשנות עלומיו לשרת בקודש, ושימש

במסירות נפלאה ובנאמנות אין קץ את ראש גולת אריאל רבן ואוהבן של ישראל, כ"ק מרן ה'עקידת יצחק' זי"ע הי"ד, אשר גילה כלפיו חיבה יתירה. וכן אחיו הקדוש הרה"צ ר' אברהם חיים ז"ל הי"ד.

בשיר וקול תודה אברך ואודה מעומק הלב, לכל העוזרים והמסייעים בידי בעריכת ספר זה מהחל ועד כלה, הן בהוספות טעמים לשבח או בידעות שונות ונחוצות, הערות והארות לטובה ולתועלת, על מנת שאוציא מתחת ידי דבר נאה ומתוקן, כל אחד בשמו הטוב יברך.

ברכות לראש משביר, מצלאין אנו לחיי מלכא, **עט"ר הוד כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א**, שהואיל בטובו להשקיע מזמנו היקר מכל, וישם עינו הבדולח על חלק נכבד וניכר מעלי הספר, וטרח להוסיף ולהאיר את עיני בהערות רבות מועילות ומחכימות. כולנו תפילה לחי עולמים, כי יאריך ימים על ממלכתו בטוב ובנעימים הוא ובניו בקרב ישראל, מתוך בריאות איתנה עם נחת דקדושה מכל יו"ח ומכל דורשי ה' המסתופפים בצל קדשו, ולאורו נסע ונלך עד ביאת גואל צדק במהרה בימינו, אמן כן יהי רצון.

גם לרבות בניו הדגולים, מוריניו הגה"ח המפו' ר' **אליעזר יצחק שליט"א**, מח"ס 'דרך החסידות', ואחיו בדומה לו מוריניו הגה"ח ר' **יחיאל יהודה משה שיחי**, ואתם עמם נכדו ידידי ורב חביבי האברך הדגול כליל המעלות **הרב ר' ירחמיאל שיחי** [בן הגה"ח רא"י], שהעניקו לי רשימותיהם וזכרונותיהם, מאשר שמעו מפי כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א, וגם לא חסכו מזמנם היקר לעיין בעינא פקיא על חלקים מעלי הספר, ויהיו לי לעינים בכל פרטי סידור הספר מרישא לסיפא, בהעירם הערות חשובות ומחכימות למכביר, בכדי שיצא דבר נאה ומתוקן לכבוד בית רבוה"ק זי"ע.

טרם אכלה לדבר אזכיר לטובה את כל עמיתי אשר נטלו חלק בעריכת הספר, אחר אשר התמסרו והשקיעו מכוחם תקופה ארוכה לערוך ולהגיה הספר על כל פרקיו ונספחיו, עד אשר נשלם בצורה נאה ומסודרת, וכך יתברר מקחן של צדיקים, מבלי צאת תקלה מתחת ידי, הלא המה:

אחי היקר הרב ר' **יצחק מנחם שיחי**, אשר פקיע שמייה בעריכת ספרי קודש בטוב טעם ודעת, שעמד לימיני לכל אורך הדרך בנפש חפוצה, בפרט לעת הוצאת הקונטרס לראשונה בשנת תשס"ט, והשקיע בזה שעות רבות במומחיות, בכדי שייצא דבר נאה ומתוקן לשם ולתפארת.

הרב ר' **שמחה בונם (ברא"מ) קמפינסקי שיחי** (מבית שמש), שאיתמחי גברא, ומתחילת ההדרת הספר אור כוח לערכו ולסדרו, והוא הגבר אשר התווה את צורת הספר

במתכונתו עתה, אחר שהשקיע במלאכת הקודש הזאת שעות רבות בשמחה ובמאור פנים, והוסיף מאוצר ידענותו, עדי כל הפרטים הפכו ונהיו ליצירה אחת מושלמת ביופיה.

אין המלאכה נקראת אלא על שם גומרה, הרה"ח ר' יקותיאל יצחק הלוי שישא שיחי', שהשקיע לילות כימים, לעיין בכל חלקי הספר מרישא ועד גמירא, לנפותו משגיאות וטעויות, במיוחד בתיקון ושיפור הלשון, שיובן באר היטב לכל קורא [גם לבני חו"ל], הכל כיד ה' הטובה עלי, למען יתקבלו דברי הספר כראוי וכנכון לשביעות רצון הקוראים.

ברכה מיוחדת שלוחה בזאת, להרה"ח ר' בנימין מקובר שיחי', בנו יחידו של האי גאון וחסידי מפארי וחשובי אנ"ש חסידי אלכסנדר רבי יהודה לייביש מקובר זצ"ל, שהרבה זכרונות וסיפורים מחיי רבוה"ק וחסידיהם שמעתי ממנו, ממה שקלט ושמע מאביו ומזקני החסידים מדור העבר, מלבד מה שהשיב על שאלותי במשך השנים בסבלנות ובחן במאור פנים ובבהירות, והוסיף לי הוספות חשובות להעמיד דברים על דיוקם. יבורך ממקור הברכות.

בד בבד אזכיר לטובה, את ידיד נפשי היקר, איש החסד והתבונה, הר"ר מרדכי זאב שטרלינג שיחי', שתמך ועודדני עידוד מתמיד, ועמד לימיני בכמה וכמה ענינים הקשורים לספר זה, ואף עבר על עלי הספר, והעיר הערות נכבדות. ברכות מאליפות ילווהו משמי עליון, ויצליח בכל אשר יפנה.

קובע ברכה לעצמו, הרה"ג ר' אברהם פרישמן שיחי', מח"ס 'ממעונות אריות', מומחה ובקי טובא בתולדותיה של חסידות פולין, אשר בטוב עין ובחפץ לב סייע בידי בביורו מקחן של צדיקי פולין, ופתח בפני מאוצרותיו המלאים גזנים יקרים מפז ומפנינים, בכדי לפאר ולרומם את הספר דנן, תשיתהו ברכות לעד ובכל אשר יפנה יצליח.

עוד זאת חובה נעימה עלי, להזכיר את ידידי היקר, ברוך הכשרונות, ידען נפלא בחקר תולדות יהדות פולין בכלל, וסביבות העיר לאדז בפרט, הי ניהו ר' מרדכי פסח קנובלביץ שיחי', שרבות נעזרתי בו במהלך שנות עריכת הספר, והכל בסבר פנים יפות וברוגע נפלא, ימלא ה' משאלות לבו לטובה ויזכה לראות ברכה בעמלו.

ספר זה רואה אור עולם בעזרת ה' אוהב צדיקים, ויען כי כמה וכמה אנשים חשובים ויקרים עמדו על ימיני לסמכני, עלי להזכירם לברכה, אך כיון שמרובים הם אי אפשר לפורטם, יתברכו כולם ממעון הברכות, על אשר קיבלוני בסבר פנים יפות ונענו בלב ונפש חפיצה, להקדיש מזמנם היקר להביא לידיעתי כל ידיעה קטנה כגדולה, בנוגע לספרי זה על כל חלקיו, בפרט אלו שריכזו וליקטו חומר הקשור לבית אלכסנדר, או תמונות ומסמכים שונים הקשורים לצדיקים וחסידי הנזכרים בספר, ונהגו בי טובת עין לפתוח בפני את אוצרותיהם המלאים והגדושים, שלא על מנת לקבל פרס. אולם במיוחד אזכיר לטובה אחדים מהם, חסידים וידידים, הרב ר' נחמיה בלושטיין שיחי', הרב ר' אברהם צבי ליפשיץ שיחי', הרב ר' ברוך אלימלך פערעלמאן שיחי', הרב ר' יהודה משה מקובר

שיחי', הרב ר' נחמיה פינקוסביץ שיחי', הרב ר' ישראל ברלינר שיחי', שבטוב לבם וברוח טובה מסרו לי חומר יקר הערך מגנזי אוצרותיהם, וכמה מהם בפרסום ראשון, בכדי לפאר ולהדהיר את הספר דנן, למען הציב שם ושארית לרבוה"ק ולחסידי פולין של מעלה אשר בגנזי מרומים. יפתח השם ארובות השמים ויוריק על כולם ברכה עד בלי די, הצלחה בגשמיות וברוחניות, ובכל אשר יפנו ישכילו ויצליחו.

אם אין קמח אין תורה, הנני להודות בזה מקרב לב, לכל הנדיבים הנכבדים שנטלו לעצמם זכות בהוצאת הספר, בתרומות הגונות שהרימו ברוחב לב, כל אחד בשמו הטוב יבורך, ה"ה: בראש ובראשונה אבי מורי מו"ה ר' יעקב צבי שיחי', מו"ה ר' מאיר שלום יצחק פישל שיחי', שתרם והקדיש את מהדורת הספר, מו"ה ר' אליעזר מנחם גראסמאן שיחי', מו"ה ר' בנימין מאיר וינברגר שיחי', מו"ה ר' מרדכי זאב שטרלינג שיחי', ש"ב מו"ה ר' יצחק זאב גוטמן שיחי', מו"ה ר' יהודה משה דנציגר שיחי' בן מוריניו הרה"צ ר' שניאור זלמן שליט"א. יתן להם השי"ת שפע ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם, ויזכו לראות רוב נחת דקדושה מכל יוצ"ח מתוך בריות גופא ונהורא מעליא והרחבת הדעת וכל מיילי דמיטב.

וכצאתי מן הקודש, בקשתי שטוחה לפני אדון כל, דליהוי אנא פקידא בגו צדיקיא, וזכות כל הצדיקים והחסידים התמימים והישרים, אשר זכרם עולה בספר זה, תעמוד לי ולזרעי ולזרע זרעי עד עולם, להתברך בכל מיילי דמיטב בגוף ובנפש, למירחם עלי ולמינטר יתי, ולאמטויי לנא מטוב נהורך, ויתקיים בנו הא דאיתא בספר חסידים (ס' רכד) **כל האומר דבר שמועה מפי הצדיקים, הם מתפללים עליו ומליצים טוב עליו**, וזכותם הגדולה תגן בעדינו, דתוריק לן חיין בטיבותא, להיוושע בקרוב בכל הישועות הנצרכות, מאוצר מתנת חינום, ותשלים משאלין דלבאי, ולבא דכל עמך ישראל, לטב ולחיין ולשלם, בטוב הנראה והנגלה, אכ"ר.

הכותב וחותם בציפיה לישועה

ערב ראש השנה תשפ"ד

אברהם דוד גוטמן